

1988, 2. dubna – Sdělení VONS č. 740 „Zdislav Šulc a Zdeněk Urban zadrženi při cestě do zahraničí“ o zadrženi Zdislava Šulce při cestě do Maďarska a jeho výslechu a o zadrženi Zdeňka Urbana při cestě do Finska orgány pasové kontroly.

Dne 17. března 1988 byl na hraničním přechodu Rusovce–Rajka zadržen ekonom Zdislav Šulc, který cestoval na pozvání Maďarské akademie věd na mezinárodní ekonomickou konferenci do Rábu. Jako důvod zadrženi bylo uvedeno, že nemá úřední povolení na vývoz písemností, které měl ve svém zavazadle. Šlo o odborné ekonomické texty včetně připraveného diskusního příspěvku Zdislava Šulce na konferenci. Dotaz Z. Šulce, který úřad mu měl vystavit povolení k vývozu těchto textů, nebyl zodpovězen. Nabídku zadržného, že bude dále cestovat bez písemností, celní orgány odmítly. Z. Šulcovi odebraly pas, zabavily všechny písemnosti a přinutily ho vrátit se do Prahy. Do Prahy se vrátil pozdě v noci a brzy ráno ho příslušníci StB odvezli do úřadovny v Bartolomějské ulici, kde byl podroben několikahodinovému výslechu.¹

Týž den byla podrobena policejnímu výslechu též manželka Z. Šulce novinářka Olga Šulcová, která je t. č. po vážné operaci v pracovní neschopnosti. Oba výslechy se týkaly mj. Györge Vargy (viz naše sdělení č. 736).²

Dne 19. 3. 1988 byl orgány pasové kontroly na letišti v Ruzyni zadržen dr. Zdeněk Urban, bývalý velvyslanec ČSSR ve Finsku, který jel na služební cestu na slavnostní setkání k 50. výročí finského kynologického svazu. Cestu schválila meziministerská komise pro služební cesty a vyslalo ho na ni ministerstvo zemědělství.

Orgány veřejné a Státní bezpečnosti – jeden z nich se představil jako Kmoch – ho podrobily osobní prohlídce, při níž mu zabavily pouze film o chovu psů, na nějž měl vývozní povolení. Dále mu odňaly pas a služební doložku. Vypytávaly se ho na jeho kontakty ve Finsku a v NSR, kde byl vloni na léčení. Ve snaze utajit své protiprávní jednání příslušníci StB dokonce Zdeňka Urbana vyzvali,

aby se o celé záležitosti nikde nezmiňoval. Několik dní nato byl ke své zamýšlené cestě znovu vyslýchán.³

Oba případy zabránění v cestě do ciziny jsou nejen porušením Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, ale i ukázkou toho, jak si čs. úřady představují rozvoj mezinárodních styků v tzv. evropském domě.

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 7, s. 4–5.

POZNÁMKY

- ¹ K osobě Zdislava Šulce podrobněji ČECH, Jan: *Kořeny transformačního myšlení v českém disentu před rokem 1989*, diplomová práce FSV UK v Praze, Praha 2008. O okolnostech jeho zadržení viz s. 47; viz též ŠULC, Zdislav: *Psáno inkognito. Doba v zrcadle samizdatu 1968–1989*, Praha 2000.
- ² Dokument č. 739.
- ³ K tomu viz nekrolog „Za dr. Zdeňkem Urbanem“ vydaný 20. 5. 1988 mluvčími Charty 77 Stanislavem Devátým, Milošem Hájkem a Bohumírem Janátem jako dokument Charty 77 č. 30/1988. V nekrologu Z. Urbana (zemřel 13. 5. 1988 ve věku 67 let) byla konstatována jeho perzekuce Státní bezpečností, která se podepsala rovněž na jeho zdravotním stavu: „*Když na jaře t. r. měl navštívit služebně – za myslivecký svaz – Finsko, byl na letišti protiprávně zadržen, cesta mu byla znemožněna a byl podroben několika výsledkům. To nesporně ovlivnilo jeho zdravotní stav. Krátce na to utrpěl infarkt myokardu.*“ CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 1013.